

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 160/2026-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, Komárňanská 100, Hurbanovo, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 17Ek/1664/2018 a jeho uznesení z 10. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. januára 2026 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie nestranným súdom a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 10. novembra 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom a domáha sa, aby pri prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd rozhodol aj o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je ako povinný účastníkom exekučného konania o vydanie kľúčov od nehnuteľnosti, ktorých sa oprávnená domáha z titulu zriadeného vecného bremena k nehnuteľnosti.
3. Súdny exekútor upovedomením z 20. mája 2024 zastavil exekúciu vedenú proti sťažovateľovi.
4. Proti upovedomeniu o zastavení exekúcie podala oprávnená podanie nazvané „*Vyjadrenie - zastavenie exekúcie EX 126 EX 190/19, Návrh na vylúčenie exekútora*“, v ktorom obviňuje súdneho

exekútora z krytia spáchania neidentifikovaných trestných činov, z prekrúcania pravdy, klamstva, namieta priebeh výkonu, obviňuje ho zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa a iné. V podaní sa oprávnená nevyjadruje k tomu, že by namietala zastavenie exekúcie – procesnú stránku, ani neuvádza žiadnu konkrétnu výhradu.

5. Povinný námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie nepodal. K doručenému podaniu oprávnenej podal sťažovateľ vyjadrenie.

6. Vyšší súdny úradník (ďalej len „VSÚ“) okresného súdu uznesením z 8. januára 2025 námietkam oprávnenej proti upovedomeniu o zastavení exekúcie podľa § 61n ods. 4 Exekučného poriadku vyhovel (výrok I) a upovedomenie o zastavení exekúcie zrušil (výrok II).

7. Proti uzneseniu VSÚ podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal, že podanie oprávnenej nemožno považovať z obsahového hľadiska za námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie, resp. námietky proti zastaveniu exekúcie. Obsahom uvedeného podania totiž boli len tvrdenia o spáchaní trestného činu súdnym exekútorom, námietka zaujatosti súdneho exekútora a žiadosť o jeho výmenu a avízo o podaní sťažnosti medzinárodným orgánom. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením z 10. novembra 2025 tak, že uznesenie okresného súdu z 8. januára 2025 zrušil (výrok I). Podľa § 32 Exekučného poriadku uložil súdnemu exekútorovi zrušiť upovedomenie o zastavení exekúcie z 20. mája 2024 a v exekúcii postupovať podľa § 180 a nasl. Exekučného poriadku (výrok II).

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažovateľ namieta, že napadnuté uznesenie je odôvodnené vnútorne rozporne a zároveň je arbitrárne, keď okresný súd rozhodol nad rámec svojej právomoci (čl. 2 ods. 2 ústavy).

9. Vnútorný rozpor napadnutého uznesenia spočíva v tom, že na jednej strane okresný súd ukladá VSÚ nanovo rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa a posúdiť podanie oprávnenej (označené VSÚ ako námietky proti zastaveniu exekúcie) a na druhej strane ukladá súdnemu exekútorovi zrušiť upovedomenie o zastavení exekúcie. Nie je zrejmé, o čom by mal VSÚ rozhodovať v konaní o zastavení exekúcie, ak samotné upovedomenie o zastavení exekúcie bude zrušené.

10. Podľa sťažovateľa okresný súd prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z čl. 2 ods. 2 ústavy, keď dôvod zastavenia exekúcie – či už perfektný, alebo imperfektný – nie je procesnou podmienkou konania, za akú ju VSÚ pri vydaní upovedomenia pokladá. Ak by teda dôvod zastavenia exekúcie bol imperfektný, môže naň exekučný súd prihliadať iba na námietku oprávneného alebo povinného, ktorú však sťažovateľ ani oprávnená proti dôvodu zastavenia exekúcie nepodali. Bez návrhu môže exekučný súd rozhodovať o procesných podmienkach, nie však o merite. Aj exekučné konanie je ovládané dispozičnou zásadou. Napadnutým uznesením teda exekučný súd konal nad rámec zákonných a ústavných oprávnení.

11. Súd v civilnom procese, teda aj v exekučnom konaní môže konať bez návrhu len tam, kde mu to zákon výslovne dovoľuje. Vo vzťahu k upovedomeniu o zastavení exekúcie zákon výslovne predpokladá aktivitu účastníka. Ak zákonná lehota na podanie námietok márne uplynula,

exekučný súd nemá ani zákonný dôvod a ani zákonnú právomoc upovedomenie zrušiť z vlastnej iniciatívy. Exekučný poriadok neobsahuje ustanovenie, ktoré by exekučnému súdu dovoľovalo zrušiť uznesenie o zastavení exekúcie bez návrhu (*ex offio*), len na základe úvahy sudcu, že súdny exekútor vec nesprávne právne posúdil.

12. V prerokúvanej veci exekučný súd bez zákonného oprávnenia a bez akceptovateľného dôvodu svojou činnosťou suploval procesnú pasivitu oprávnenej v neprospech sťažovateľa ako povinného. Je právom oprávneného namietať nesprávnosť zastavenia exekúcie. Ak oprávnená toto právo v zákonnej lehote nevyužila (nepodala námietky), exekučný súd mu nemôže vnútiť pokračovanie v exekúcii. Exekučný súd napadnutým uznesením *de facto* konal za oprávnenú, čo sa javí v právnom štáte ako neprípustné a ústavne nekonformné. Tento postup predstavuje aj porušenie princípu rovnosti účastníkov v konaní pred súdom.

13. Exekučný súd v napadnutom uznesení priamo neuviedol, ktoré zákonné ustanovenie ho oprávňovalo konať aj bez návrhu. V tejto časti je preto napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. Exekučný súd pri vydaní napadnutého uznesenia postupoval v rozpore s dispozičnou zásadou ovládajúcou exekučné konanie.

14. Podľa § 61p ods. 1 Exekučného poriadku je náprava nesprávneho postupu exekútora pri zastavení exekúcie viazaná výlučne na podanie námietok účastníkom konania v prekluzívnej lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. Keďže námietky v zákonnej lehote ani oprávnená a ani sťažovateľ ako povinný nepodali, exekučný súd nemal procesnú právomoc z úradnej povinnosti preskúmavať vecnú správnosť upovedomenia o zastavení exekúcie. Ak oprávnená podala podanie, ktoré nebolo námietkou, exekučný súd sa ním vôbec nemal zaoberať ako opravným prostriedkom. Exekučný súd nemôže prekvalifikovať neurčité podanie na úspešnú námietku len preto, aby exekúcia mohla pokračovať, resp. aby bez návrhu (námietky) ochraňoval záujmy oprávneného. Ide o porušenie princípu rovnosti zbraní.

15. Ak zákonodarca v § 61p ods. 1 Exekučného poriadku explicitne ustanovil inštitút námietok ako jediný prostriedok nápravy proti upovedomeniu o zastavení exekúcie a určil na ich vznesenie prepadnú lehotu 15 dní, vylúčil tým aplikáciu všeobecných dozorných právomocí exekučného súdu v tejto otázke. Exekučný súd nemôže zrušením upovedomenia o zastavení exekúcie bez návrhu (podnetu) obchádzať preklúziu práva oprávneného podať námietky a jeho procesnú pasivitu. Ide o prejav „*neprípustného súdneho paternalizmu*“, ktorý narúša právnu istotu sťažovateľa ako povinného, že konanie bolo zákonným spôsobom ukončené.

16. Zrušením upovedomenia bez podanej námietky, ba už aj samotným konaním a rozhodovaním, ako keby námietky oprávnenej boli podané, prekročil rámec svojej právomoci a vydal rozhodnutie, ktoré je procesne svojvoľné. Týmto postupom došlo v napadnutom exekučnom konaní aj k zbytočným prieťahom v konaní, keď napadnuté exekučné konanie malo byť právoplatne skončené (zastavené).

17. Ak je napadnuté konanie a naň nadväzujúce napadnuté uznesenie poznačené vadami, ktoré sťažovateľ vyčítal exekučnému súdu a ktoré vymedzil aj v ústavnej sťažnosti, je odklad vykonateľnosti, najmä v časti uloženia povinnosti súdnemu exekútorovi, aby zrušil upovedomenie o ukončení exekúcie, potrebný pre ochranu práv sťažovateľa a ochranu pred vykonaním exekúcie na základe rozhodnutia, ktorého nesúlad s ústavou a dohovorom touto ústavnou sťažnosťou napáda.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

19. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

20. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

21. Exekučný súd v bodoch 22 až 24 napadnutého uznesenia akceptoval námietky sťažovateľa v tom, že podanie oprávnenej z hľadiska jeho obsahu nebolo možné považovať za námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie z 20. mája 2024. Oprávnená sa podľa exekučného súdu vyjadruje len k zastaveniu exekučného konania z dôvodu jeho neúspešnosti a namieta činnosť súdneho exekútora a žiada jeho vylúčenie. Exekučný súd preto nemohol riadne posúdiť, či je skutkové a právne posúdenie VSÚ správne aj z dôvodu, že súd nemôže nanútiť svojou interpretáciou podania účastníkovi konania určitý procesný úkon, ktorý nežiadal. Oprávnená nepodala námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie, a preto ani nebol dôvod na rozhodovanie exekučného súdu podľa § 61n Exekučného poriadku. Ak VSÚ zastával názor, že vydané upovedomenie o zastavení exekúcie nebolo správne, mal postupovať podľa relevantnej právnej normy, ktorá umožňuje napraviť procesné pochybenie súdneho exekútora. Exekučný súd dospel k záveru o zmaťočnosti a absencii právneho opodstatnenia uznesenia VSÚ, ktoré nemôže v rovine právneho života ďalej existovať. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia. Po zrušení uznesenia bude úlohou VSÚ riadne zistiť a uviesť skutkový stav vo veci, riadne posúdiť obsah podania oprávnenej a následne o tomto podaní rozhodnúť a riadne toto rozhodnutie odôvodniť.

22. Následne v bode 25 napadnutého uznesenia, aplikujúc § 200 Exekučného poriadku v spojení s § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku „s prihliadnutím aj *ex officio* na vady týkajúce sa procesných podmienok“ a s analogickou aplikáciou ustanovení o odvolacom konaní, súdному exekútorovi uložil podľa § 32 Exekučného poriadku, aby zrušil upovedomenie o zastavení exekúcie z 20. mája 2024 a v exekúcii ďalej postupoval podľa § 180 a nasl. Exekučného poriadku. Poukázal na to, že súdny exekútor vydal upovedomenie o zastavení exekúcie podľa § 61n ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, t. j. z dôvodu nemajetnosti povinného. Uvedený dôvod zastavenia exekúcie sa môže týkať len exekúcie, v ktorej sa vymáha peňažné plnenie a keď je z toho dôvodu exekvovaný majetok povinného. Nemôže sa teda týkať exekúcie, ktorej predmetom je vymożenie nepeňažného plnenia. V predmetnej veci súdny exekútor vydaným upovedomením o zastavení exekúcie *de facto* konštatoval nedostatok (neexistenciu) majetku, ktorý mal sťažovateľ odovzdať (vydať) na podklade exekučného titulu, teda majetku, ktorý je samotným predmetom exekúcie, čo nemožno subsumovať pod dôvod zastavenia exekúcie podľa § 61n ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. Neúspešnosť odobratia kľúčov, ktorých odovzdanie exekučný titul ukladal sťažovateľovi, neodôvodňuje postup podľa § 61n ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. Predmetom exekúcie je nepeňažné plnenie (odovzdanie veci – kľúčov), upovedomenie o zastavení exekúcie je v rozpore s Exekučným poriadkom, a preto je potrebné ho zrušiť a v exekúcii ďalej postupovať podľa § 180 a nasl. Exekučného poriadku.

23. Na splnenie podmienok, za ktorých môže súd konať vo veci a rozhodnúť (procesných podmienok), prihliada súd kedykoľvek počas konania, ak zákon neustanovuje inak. Procesné podmienky nie sú výslovne zákonom definované, dajú sa však vyvodit' z ustanovení Civilného sporového poriadku. Sú nimi napr. právomoc súdu, príslušnosť súdu, neexistencia prekážky začatého konania (*litispencie*), neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (*rei iudicatae*), procesná subjektivita, spôsobilosť strany samostatne konať pred súdom (procesná spôsobilosť), zrozumiteľnosť a úplnosť žaloby, povinné zastúpenie. Exekučný súd v prerokúvanej veci poukázal práve na svoju povinnosť z úradnej moci preskúmavať existenciu procesných podmienok počas celého exekučného konania. V odôvodnení napadnutého uznesenia (osobitne bode 24) *expressis verbis* okresný súd neuviedol, nedostatok ktorej procesnej podmienky identifikoval. Neexistenciu procesnej podmienky videl v skutkovej situácii, keď súdny exekútor aplikoval ustanovenie Exekučného poriadku týkajúce sa zastavenia exekúcie na peňažné plnenie v exekučnom konaní, ktoré sa viedlo (vedie) na vymożenie nepeňažného plnenia (vydanie kľúčov). Exekučný súd neuviedol, či v tejto situácii videl napr. nedostatok právomoci súdneho exekútora, pričom nedostatok právomoci súdneho exekútora možno bezpochyby považovať za procesnú podmienku. V uvedenej okolnosti možno vidieť nedostatok, resp. neúplnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia. Ústavný súd napriek uvedenému konštatuje, že napadnuté uznesenie nie je prejavom svojvôle a nie je zjavne neodôvodnené, preto ho možno stále považovať za ústavne akceptovateľné. Exekučný súd vymedzil aplikované ustanovenia Exekučného poriadku a Civilného sporového poriadku a uviedol úvahy a odôvodnenú odpoveď na to, prečo aplikoval uvedené ustanovenia. Nedostatky v jeho odôvodnení nedosiahli ústavne relevantnú intenzitu. Uvedený záver zároveň znamená, že postupom okresného súdu nedošlo k neprípustnému zvýhodneniu oprávnenej, a teda nebolo porušené ani právo na rovnosť účastníkov v konaní.

24. K ústavnej akceptovateľnosti napadnutého uznesenia dospel ústavný súd aj z dôvodu, že v prerokúvanej veci išlo o kasačné uznesenie exekučného súdu. Ústavný súd všeobecne

pristupuje k preskúmaniu kasačných rozhodnutí všeobecných súdov veľmi zdržanlivo a preskúmava ich len výnimočne, spravidla vtedy, keď sa kasačným rozhodnutím skončila izolovaná časť konania alebo bolo rozhodnuté o parciálnej otázke a zároveň preskúmané rozhodnutie mohlo mať vážne a nereparovateľné následky (m. m. napr. IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 195/2010). V prerokúvanej veci napadnuté (kasačné) uznesenie má za následok pokračovanie napadnutého (exekučného) konania, pričom nemožno identifikovať závažné a nereparovateľné následky pre sťažovateľa (napr. okamžitá exekúcia sťažovateľovho majetku a pod.), a to aj vzhľadom na to, že v danej veci ide o vymoženie nepeňažného plnenia. Sťažovateľ ako povinný bude mať k dispozícii štandardné procesné prostriedky na ochranu svojich práv a záujmov.

25. Ústavný súd z týchto dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu